

Laidiens: 04.08.2000., Nr. 278/280

Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi Nr. 252

Rīgā 2000.gada 1.augustā (prot. Nr. 34, 2.§)

Noteikumi par reliģisko organizāciju gada pārskatiem

Izdoti saskaņā ar likuma

"Par grāmatvedību" 13.panta ceturtās daļas 2.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Šie noteikumi nosaka reliģisko organizāciju gada pārskata struktūru, apjomu un saturu, kā arī sagatavošanas, pārbaudīšanas un iesniegšanas kārtību.

2. Reliģiskās organizācijas, kuru ieņēmumi no saimnieciskajiem darījumiem pārskata gadā pārsniedz 25000 latu, par katru pārskata gadu sagatavo gada pārskatu, kas sastāv no bilances, ieņēmumu un izdevumu pārskata, ziedojumu un dāvinājumu pārskata un pielikuma. Ja reliģisko organizāciju ieņēmumi no saimnieciskajiem darījumiem pārskata gadā nepārsniedz 25000 latu, attiecīgās reliģiskās organizācijas nepiemēro šo noteikumu II un V nodaļā noteikto kārtību un par katru pārskata gadu sagatavo ieņēmumu un izdevumu pārskatu un ziedojumu un dāvinājumu pārskatu.

3. Gada pārskatā lietojama Latvijas Republikas naudas vienība — lats un skaitļi noapaļojami līdz veseliem skaitļiem. Gada pārskatu sagatavo valsts valodā.

4. Bilanci un ieņēmumu un izdevumu pārskatu sagatavo, pamatojoties uz šo noteikumu 1. un 2.pielikumā norādītajām shēmām un ievērojot šādus nosacījumus:

4.1. posteņus atspoguļo katru atsevišķi shēmās norādītajā secībā;

4.2. katram postenim norāda attiecīgos iepriekšējā gada pārskata datus;

4.3. posteņus, kuros nav skaitļu, norāda tikai tad, ja iepriekšējā gada pārskatā ir bijis attiecīgs postenis ar summu;

4.4. shēmās ar arābu cipariem apzīmētos posteņus var sadalīt sīkāk, var tos apvienot vai pievienot jaunus posteņus, ja šādas korekcijas rada lielāku skaidrību;

4.5. posteņos norāda attiecīgās kopsummas. Ja nepieciešamas ziņas par šo kopsummu sastāvdaļām, sīkāku sadalījumu ietver gada pārskata pielikumā;

4.6. posteņos norādītos skaitļus pamato ar ierakstiem attaisnojuma dokumentos, grāmatvedības reģistros un kopsavilkumos, kā arī ar pārskata gada slēguma inventarizācijas rezultātiem.

II. Bilances sagatavošana

5. Balance ir finansu pārskats, kurā norāda reliģiskās organizācijas līdzekļu un to avotu atlikumus pārskata perioda pēdējā dienā (turpmāk — bilances datums). Līdzekļus norāda bilances aktīvā, bet to avotus — bilances pasīvā. Bilances aktīva kopsummai jābūt vienāgai ar bilances pasīva kopsummu.
6. Bilances aktīvā norāda reliģiskās organizācijas pirktos, kā arī ziedojumā vai dāvinājumā, mantojumā vai citā veidā saņemtos ilgtermiņa ieguldījumus un apgrozāmos līdzekļus. Par ilgtermiņa ieguldījumiem uzskata līdzekļus, kas paredzēti ilgai lietošanai (ilgāk par vienu gadu) vai ieguldīti ilglietojamā īpašumā, un to vērtība pārsniedz 100 latu. Citi līdzekļi ir apgrozāmie līdzekļi.
7. Postenī "Nemateriālie ieguldījumi" norāda datorprogrammu un citu nemateriālo ieguldījumu atlikušo vērtību.
8. Postenī "Nekustamais īpašums" norāda zemesgabalu sākotnējo vērtību, kā arī ēku, būvju un ilggadīgo stādījumu atlikušo vērtību, ja tādi ir.
9. Postenī "Pārējie pamatlīdzekļi" norāda transportlīdzekļu un pārējo pamatlīdzekļu atlikušo vērtību.
10. Nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu atlikušo vērtību aprēķina, no to sākotnējās vērtības atskaitot visus vērtības norakstījumus, arī pārskata gadā un iepriekšējos pārskata gados iegrāmatotās ikgadējās nemateriālo ieguldījumu vērtības samazinājuma un pamatlīdzekļu nolietojuma summas.
11. Nemateriālajiem ieguldījumiem un pamatlīdzekļiem sākotnējo vērtību nosaka, pamatojoties uz:
- 11.1. naudas summu, kas par tiem samaksāta, ja tie ir pirkti vai pašu izveidoti;
- 11.2. ieņēmumos iegrāmatoto summu, ja tie ir saņemti ziedojumā vai dāvinājumā.
12. Nemateriālajiem ieguldījumiem un pamatlīdzekļiem, kas faktiski bija iegūti iepriekšējos pārskata gados, bet kam sākotnējā vērtība tajā laikā nebija noteikta, sākotnējo vērtību var noteikt pārskata periodā.
13. Šo noteikumu 12.punktā minēto nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu sākotnējās vērtības noteikšanā izmanto vienu no šādiem pamatojumiem:
- 13.1. naudas summu, kas par attiecīgajiem nemateriālajiem ieguldījumiem vai pamatlīdzekļiem bija samaksāta to iegādes vai izveidošanas laikā;
- 13.2. naudas summu, kas bija iegrāmatota ieņēmumos, saņemot attiecīgos nemateriālos ieguldījumus vai pamatlīdzekļus kā ziedojumu vai dāvinājumu;
- 13.3. līdzīgu nemateriālo ieguldījumu vai pamatlīdzekļu pašreizējo tirgus cenu.
14. Šo noteikumu 8., 9., 10., 11., 12. un 13.punktā noteiktā kārtība neattiecas uz dievnamiem un citiem reliģiskās organizācijas nekustamā īpašuma objektiem, kas atzīti par kultūras pieminekļiem, kā arī uz rituāla priekšmetiem, mākslas un citām vērtībām. Šos reliģiskās organizācijas īpašumus nav nepieciešams novērtēt, un to vērtība bilancē nav jānorāda.
15. Ikgadējās nemateriālo ieguldījumu vērtības samazinājuma un pamatlīdzekļu nolietojuma summas parasti aprēķina, vienmērīgi sadalot pa gadiem derīgās lietošanas laikā norakstāmās summas, kas parasti atbilst attiecīgo nemateriālo ieguldījumu vai pamatlīdzekļu uzskaites vienību sākotnējai vērtībai. Nemateriālo ieguldījumu vai pamatlīdzekļu uzskaites vienību derīgās lietošanas laiku gados nosaka reliģiskās organizācijas vadītājs.
16. Postenī "Ilgtermiņa aizdevumi" norāda reliģiskās organizācijas aizdoto naudas summu, kuras atdošanas termiņš noteikts vēlāk nekā vienu gadu pēc bilances datuma, kā arī nomnieka parādu reliģiskajai organizācijai par ilgtermiņa izpirkuma nomā atdotu pamatlīdzekli.

17. Krājumus un vērtspapīrus bilancē norāda, pamatojoties uz naudas summu, kas par tiem samaksāta, ja tie ir pirkti, vai ieņēmumos iegrāmatoto naudas summu, ja tie ir saņemti ziedojumā vai dāvinājumā. Izņēmuma gadījumos, ja attiecīgo krājumu vai vērtspapīru veidu tirgus vai biržas cena ir ievērojami zemāka par sākotnēji iegrāmatoto vērtību, bilancē norāda zemāko vērtību. Starpību noraksta izdevumos.

18. Postenī "Debitori" norāda naudas summas, kuras reliģiskajai organizācijai jāsaņem no citām personām. Ja debitoru parāds kārtojams ārvalsts valūtā, attiecīgo summu bilancē pārrēķina latos saskaņā ar Latvijas Bankas noteikto attiecīgās ārvalsts valūtas kursu pārskata gada pēdējā dienā. Pēc ārvalsts valūtā maksājamo debitoru parādu atlikumu pārrēķināšanas iegūto novērtējuma palielinājumu latos (turpmāk — pozitīvā starpība) iegrāmato ieņēmumos, bet novērtējuma samazinājumu latos (turpmāk — negatīvā starpība) noraksta izdevumos.

19. Postenī "Nauda" norāda reliģiskās organizācijas kasē esošās skaidrās naudas apmēru, kā arī tās kontos kredītiestādēs esošās bezskaidrās naudas apmēru latos un ārvalstu valūtā, kas pārrēķināta latos saskaņā ar Latvijas Bankas noteikto attiecīgās ārvalsts valūtas kursu pārskata gada pēdējā dienā. Pēc ārvalsts valūtas atlikumu pārrēķināšanas iegūto pozitīvo starpību iegrāmato ieņēmumos, bet negatīvo starpību noraksta izdevumos.

20. Bilances pasīvā norāda reliģiskās organizācijas fondus, kā arī ilgtermiņa un īstermiņa kreditoru parādus. Par īstermiņa kreditoru parādiem uzskata tos parādus, kas maksājami gada laikā pēc bilances datuma. Parādus, kas maksājami vēlāk nekā gada laikā pēc bilances datuma, uzskata par ilgtermiņa kreditoru parādiem.

21. Ja kreditoru parāds maksājams ārvalsts valūtā, tā summu bilancē pārrēķina latos saskaņā ar Latvijas Bankas noteikto attiecīgās ārvalsts valūtas kursu pārskata gada pēdējā dienā. Pēc ārvalsts valūtā maksājamo kreditoru parādu atlikumu pārrēķināšanas iegūto pozitīvo starpību iegrāmato izdevumos, bet negatīvo starpību — ieņēmumos.

22. Reliģiskā organizācija var veidot vienu neierobežotai lietošanai paredzētu fondu — rezerves fondu — vai, pamatojoties uz statūtiem, satversmi, nolikumu (turpmāk — statūti) vai vadības lēmumiem, šī fonda līdzekļus pārdalīt ierobežotai lietošanai paredzētajos fondos — mērķfondos un pamatfondā, lai sniegtu skaidru priekšstatu par fonda līdzekļiem vai lai izpildītu līdzekļu devēju nosacījumus. Pamatfondu parasti attiecina uz ilgtermiņa ieguldījumiem.

23. Ieņēmumu pārsniegumu pār izdevumiem, kuros ietvertas arī nodokļu un sociālo maksājumu summas, ieskaita rezerves fondā. Izdevumu pārsniegumu pār ieņēmumiem noraksta no rezerves fonda līdzekļiem to atlikuma apmērā. Ar šī fonda līdzekļiem nesegto izdevumu summu norāda bilances postenī "Rezerves fonds" kā negatīvu skaitli.

24. Reliģiskās organizācijas līdzekļus un saistības, kas attiecas uz ierobežotai lietošanai paredzētajiem fondiem, grāmatvedības analītiskās uzskaites reģistros ieraksta un uzskaita atsevišķi.

25. Ieņēmumus, kas radušies pēc ierobežotai lietošanai paredzētajā fondā ieguldīto ilgtermiņa ieguldījumu vai apgrozāmo līdzekļu pārdošanas vai likvidācijas, kā arī pēc saistību kārtošanas, analītiskās uzskaites reģistros ieraksta kā šī fonda atlikumu palielinājumu. Izdevumus un zaudējumus, kas radušies pēc minētā fonda līdzekļu izlietošanas vai šajā fondā turēto ilgtermiņa ieguldījumu vai apgrozāmo līdzekļu vērtības norakstīšanas, to pārdošanas vai likvidācijas, kā arī pēc saistību kārtošanas, analītiskās uzskaites reģistros ieraksta kā šī fonda atlikumu samazinājumu.

26. Postenī "Ilgtermiņa aizņēmumi no kredītiestādēm" norāda aizņēmumu pamatsummas, kuru samaksas termiņš būs vēlāk nekā vienu gadu pēc bilances datuma, kā arī ar šiem aizņēmumiem saistītos procentu maksājumus, kuru samaksas termiņš ir nokavēts (turpmāk — nokavētie procentu maksājumi).

27. Postenī "Citi aizņēmumi" norāda reliģiskās organizācijas ilgtermiņa aizņēmumus no citām personām, kā arī parādu par nomā ar izpirkuma tiesībām paņemtu pamatlīdzekli.

28. Postenī "Īstermiņa aizņēmumi no kredītiestādēm" norāda aizņēmumu pamatsummas, kuru samaksas termiņš būs gada laikā pēc bilances datuma, kā arī ar šiem aizņēmumiem saistītos nokavētos procentu maksājumus.

29. Postenī "Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas" norāda saistību kopsummu attiecībā pret valsts budžetu un pašvaldību budžetiem par maksājamiem nodokļiem un nodevām, kā arī valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām.

30. Postenī "Pārējie kreditori" norāda saistības attiecībā pret citām personām par īstermiņa aizņēmumiem, saņemtajām precēm un sniegtajiem pakalpojumiem, kā arī saistības attiecībā pret darbiniekiem par to kontos kredītiestādēs neieskaitītajām vai no organizācijas kases neizmaksātajām algām, atlīdzībām vai citiem maksājumiem.

III. Ieņēmumu un izdevumu

pārskata sagatavošana

31. Ieņēmumu un izdevumu pārskats ir finansu pārskats, kurā norāda reliģiskās organizācijas ieņēmumus, izdevumus un to starpību noteiktā pārskata periodā. Ieņēmumu un izdevumu pārskatā ietver visus ieņēmumus un visus izdevumus, izņemot pamatlīdzekļu iegādes, ražošanas vai uzstādīšanas izdevumus (ja tie nav šo noteikumu 14.punktā minētie īpašumi), datorprogrammu, citu nemateriālo ieguldījumu, vērtspapīru un krājumu iegādes izdevumus, kā arī ar naudas aizdevumiem, avansa maksājumiem vai parādu atmaksāšanu saistītos izdevumus.

32. Ieņēmumus un izdevumus ārvalstu valūtā ieņēmumu un izdevumu pārskatā norāda, pārrēķinātus latos saskaņā ar Latvijas Bankas noteikto attiecīgās ārvalsts valūtas kursu šo ieņēmumu saņemšanas vai izdevumu izdarīšanas dienā.

33. Postenī "Saņemtie ziedojumi un dāvinājumi" norāda pārskata gadā reliģiskās organizācijas kasē vai tās kontā kredītiestādē saņemtos naudas ziedojumus vai dāvinājumus, kā arī saņemtos mantiskos ziedojumus vai dāvinājumus, kuri novērtēti naudā, pamatojoties uz ziedojumu vai dāvinājumu apliecinājošos dokumentos norādīto summu.

34. Postenī "Ieņēmumi no saimnieciskās darbības" norāda summu, kas aprēķināta, no pārskata gadā saņemtajiem produkcijas vai preču pārdošanas vai pakalpojumu sniegšanas ieņēmumiem atskaitot tirdzniecības atlaides un citas piešķirtās atlaides, un šos ieņēmumus samazinošas pircēju pretenziju summas, ja tādas ir, kā arī pievienotās vērtības nodokli un citus nodokļus, kas tieši saistīti ar pārdošanu, ja tie ir ieskaitīti minēto ieņēmumu kopsummā. Ja reliģiskā organizācija pārskata gadā ir pārdevusi produkciju vai preces vai sniegusi pakalpojumus uz kredīta vai nosakot atliktu samaksas termiņu, šo ieņēmumu kopsummā ietver arī tos ieņēmumus, kas līdz bilances datumam vēl nav samaksāti.

35. Postenī "Ieņēmumi no reliģiskās darbības" norāda summu, kas iegūta, sniedzot reliģiskos pakalpojumus.

36. Postenī "Citi ieņēmumi" norāda saņemto apdrošināšanas atlīdzību, atmaksātos parādus, kompensāciju, naudas ieņēmumus no pamatlīdzekļu, citu ilgtermiņa ieguldījumu vai apgrozāmo līdzekļu pārdošanas un citus naudas ienākumus no finansēšanas avotiem, kas nav aizliegti likumos vai citos normatīvajos aktos. Šajā postenī norāda arī ārvalsts valūtā maksājamo debitoru parādu atlikumu un pēc ārvalsts valūtas atlikumu pārrēķināšanas iegūto pozitīvo starpību, kā arī pēc ārvalsts valūtā maksājamo kreditoru parādu atlikumu pārrēķināšanas iegūto negatīvo starpību.

37. Postenī "Izdevumi reliģiskās darbības veikšanai" norāda faktisko līdzekļu izlietojumu reliģiskajai darbībai pārskata gadā. Šajā postenī var ietvert arī visus ar šo noteikumu 14.punktā minēto reliģiskās organizācijas īpašumu iegādi, ražošanu vai uzstādīšanu saistītos izdevumus.
38. Reliģiskās organizācijas darbībai pārskata gadā patērētos pirktos materiālus, preces un citus krājumus novērtē, pamatojoties uz naudas summu, kas par tiem samaksāta, bet ziedojumā vai dāvinājumā saņemtos krājumus novērtē, pamatojoties uz summu, kas ieģrāmatota ieņēmumos. Izņēmuma gadījumos, ja attiecīgu veidu krājumu atlikumi iepriekšējos gados novērtēti zemāk par sākotnēji ieģrāmatoto vērtību, tos novērtē, pamatojoties uz pārskata gada sākumā ģrāmatvedības uzskaitē esošo novērtējumu.
39. Administratīvo un saimnieciskās darbības izdevumu posteņos sadalījumā pa izdevumu veidiem norāda reliģiskās organizācijas vadīšanas, tās īpašumu uzturēšanas un citus ar reliģiskās organizācijas pašu vajadzībām vai ar reliģiskajai darbībai nepieciešamo ieņēmumu ieguvī saistītos izdevumus, kas attiecas uz pārskata gadu. Ja reliģiskā organizācija pārskata gadā ir saņēmusi pakalpojumus uz kredīta vai ar atliktu samaksas termiņu, šo izdevumu posteņos ietver arī tos izdevumus, kas līdz bilances datumam vēl nav samaksāti.
40. Postenī "Materiālu izdevumi" norāda reliģiskās organizācijas pašu vajadzībām pārskata gadā patērētos pirktos, ziedojumā vai dāvinājumā saņemtos materiālus, preces un citus krājumus. To novērtēšanā attiecīgi piemēro šo noteikumu 38.punktā noteikto kārtību.
41. Postenī "Algas" norāda pārskata gadā aprēķināto darba algu, atlīdzību vai citu darba samaksai pielīdzināmu maksājumu summas pirms nodokļu vai citu likumos paredzētu maksājumu atskaitīšanas (turpmāk — bruto summas).
42. Postenī "Sociālās apdrošināšanas maksājumi" norāda pārskata gadā aprēķinātās valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu summas, aprēķinātos likumā paredzētos maksājumus darbiniekiem darba nespējas gadījumos bruto summās, naudas iemaksas privātajos pensiju fondos un citus ar darbinieku sociālo apdrošināšanu saistītos naudas maksājumus.
43. Postenī "Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu nolietojums un norakstīšana" norāda pārskata gadā aprēķināto reliģiskās organizācijas īpašumā esošo vai nomā ar izpirkuma tiesībām paņemto pamatlīdzekļu nolietojuma summu, kā arī nemateriālo ieguldījumu vērtības samazinājuma summu.
44. Postenī "Citi izdevumi" norāda izdevumus par saņemtajiem citu personu pakalpojumiem, telpu nomas, apkures, apgaismošanas, kancelejas, pasta, telefona, komandējumu izdevumus un citus kārtējos izdevumus, kā arī īpašuma apdrošināšanas maksājumus un izdevumus vai zaudējumus, kas radušies pēc pamatlīdzekļu un citu ilgtermiņa ieguldījumu pārdošanas vai likvidācijas. Šajā postenī norāda arī pēc ārvalsts valūtā maksājamo debitoru parādu atlikumu un ārvalsts valūtas atlikumu pārrēķināšanas iegūto negatīvo starpību, kā arī pēc ārvalsts valūtā maksājamo kreditoru parādu atlikumu pārrēķināšanas iegūto pozitīvo starpību. Izņēmuma gadījumos, ja attiecīgo vērtspapīru atlikumi pārskata gada beigās novērtēti zemāk par sākotnēji ieģrāmatoto vērtību, šajā postenī norāda izdevumus norakstīto starpību.
45. Ieņēmumu un izdevumu pārskata nodokļu posteņos sadalījumā pa nodokļu veidiem norāda pārskata gadā aprēķinātās nodokļu maksājumu summas.
46. Postenī "Ieņēmumu un izdevumu starpība" norāda pārskata gada ieņēmumu pārsniegumu pār izdevumiem — kā pozitīvu skaitli — vai izdevumu pārsniegumu pār ieņēmumiem — kā negatīvu skaitli.

IV. Ziedojumu un dāvinājumu